

Se numește Haya Tedeschi. E născută în data de 9 februarie 1923 în Gorizia. În acte scrie că a fost botezată în același an, 1923, în data de 8 aprilie, de preotul Aldo Boschin, de care evident că nu-și aduce aminte, așa cum nu-și amintește nici de nașa ei, Margherita Collenz. Tot în Gorizia are loc un botez oficiat de don Carlo Baubela. Baubela este un nume de familie de origine germană. Pe don Carlo Baubela îl va întâlni în toamna anului 1944, când, bătrân și gârbovit, cu mâinile înghețate și tremurânde, din care emana miros de tămâie și tutun, îi va da binecuvântarea. Gorizia e un orașel frumos. Acolo au avut loc întâmplări interesante, istorioare de familie, precum a ei. Pe mulți dintre membrii familiei sale nu i-a cunoscut. De mulți dintre ei nu a auzit. Părinții ei aveau familii numeroase. În Gorizia există, au existat familii cu povești încurcate, dar poveștile lor erau povești neînsemnate, deși istoria le târăște după ea de veacuri, la fel cum șuvoaiele de apă duc crengile aduse de pe maluri și vitele moarte cu burțile umflate, vite cu ochii bulbucați, șobolani fără coadă, cadavre înjunghiate și sinucigași. În familia ei n-au existat sinucigași. Iar dacă au existat, nimeni nu i-a vorbit niciodată despre ei.

În Gorizia au trăit și câteva personalități renumite care și-au pus capăt zilelor. Prin Gorizia a trecut multă lume, unii

au rămas, alții au plecat. Printre ei erau evrei și neevrei. În rândurile lor se aflau poeți, filosofi și pictori. Femei și bărbați. Cel mai renumit sinucigaș din Gorizia a fost Carlo Michelstaedter.

Mama ei se numea Ada Baar...

I-au trebuit mulți ani să adune informații din care să refacă arborele ei genealogic schilodit și să afle în ce relații de rudenie era cu fiecare. De multă vreme nu mai are pe cine întreba. Cei care au rămas sunt puțini, iar amintirile lor sunt pătate, găurite, acoperite de urmele negre ale uitării ori ale uneltirii, sclipind inabordabil asemenea unor insulițe înghițite de vâlvătăi înalte. Iar vocile moarte ale strămoșilor ei tremură, suspină, țâșnesc din ungherele odăii, din podea, de la etaj, strecurându-se printre jaluzelele venetiene îngănând o poveste sacră pentru ea.

Nu știe cum arătau strămoșii ei, nu știe. Nu are nicio mărturie. Nu i-a rămas nimic.

Familia Baar

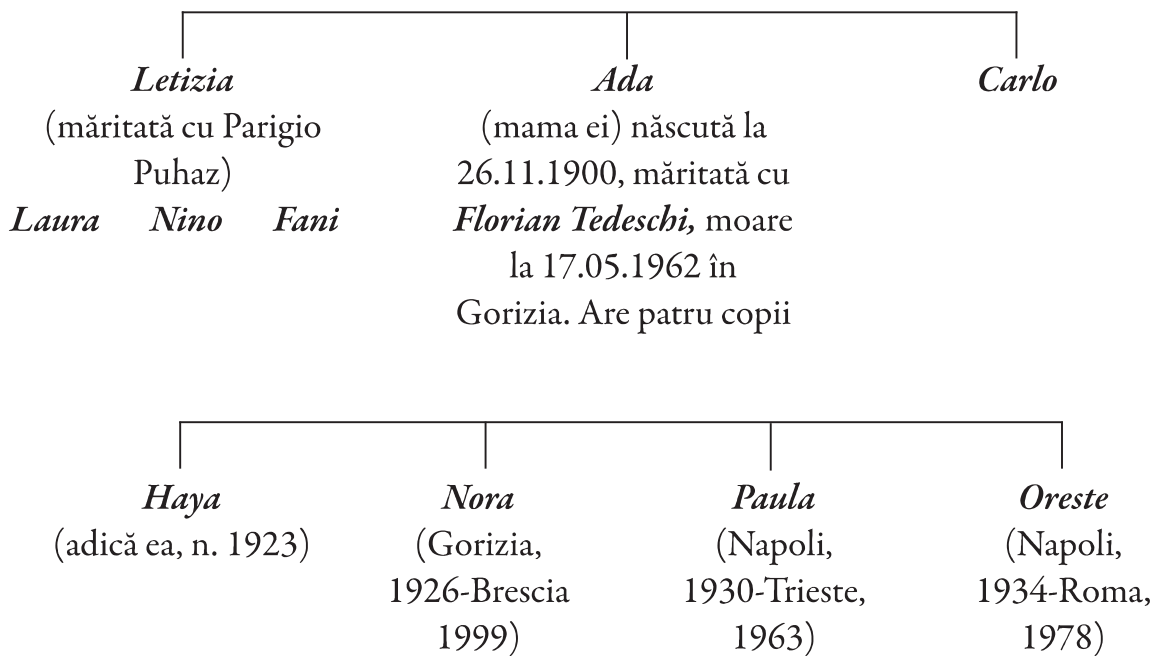
Angelo Baar (străbunicul ei) se căsătorește
cu **Marija Krapez**.
Au un fiu care se numește

Bruno Baar (bunicul
ei) născut la 13.04.1867
în Gorizia, pe Via
Agraria, nr. 19, moare în
1939, tot în Gorizia

care se
căsătorește cu

Marisa Brašič (bunica ei) născută
la 10.10.1873 în Gorizia – tata
Marko Rotar și mama Ana
Bulić –, moare la Ljubljana la
începutul anului 1918

Bruno și Marisa au trei copii care se numesc

Familia Tedeschi

Hermann Tedeschi (străbunicul ei) se căsătorește cu *Vanda Kaplan*.
Au un fiu care se numește

Paolo Tedeschi (bunicul ei) Milano, 1871-Salò, 1948

care se căsătorește de două ori

I.

*Paolo
Tedeschi*

și

Emilia Finzi (bunica ei) Milano, 1880-St. Moritz, 1910. Fiica lui Konstantin Finzi și a Emmei Teglio (Konstantin Finzi și Emma Teglio mai au o fiică, pe *Elsa*)

Paolo și Emilia au un fiu (pe tatăl ei) *Florian Tedeschi* (Milano, 1899-Salò, 1972), care se căsătorește cu *Ada Baar* (mama ei)

Florian și Ada au patru copii care se numesc

<i>Haya</i> (adică ea, n. 1923)	<i>Nora</i> (Gorizia, 1926-Brescia, 1999)	<i>Paula</i> (Napoli, 1930-Trieste, 1963)	<i>Oreste</i> (Napoli, 1934-Roma, 1978)
------------------------------------	--	--	--

II.

*Paolo
Tedeschi*

se căsătorește a doua oară cu

Rosa Brana
(?-Salò, 1949)

cu care are trei fii care se numesc

<i>Sergio</i>	<i>Walter</i>	<i>Ugo</i>
---------------	---------------	------------

Familia ei se rostogolește pe fundul albiei (al memoriei ei). Astăzi, mădularele, lăstarii familiei ei sunt atât de răvășiți, atât de împrăștiați, încât e imposibil să afli unde se găsesc. Organele familiei sale sunt împrăștiate peste tot. Dar viețile strămoșilor sunt tot mai neimportante pentru povestea ei, pentru așteptarea ei.

Bunicul ei s-a născut la Görz. Mama ei s-a născut la Görz. Ea s-a născut la Gorizia/Gorica. Când izbucnește Marele Război, încep să se mute, să locuiască pe unde se nimerește. Ea nu știe cum arată Görz, nu știe nici cum arată Gorizia, deși locuiește aici de aproape șaiszeci de ani. Se plimbă pe străzile Goriziei, dar sunt plimbări scurte, plimbări în fugă, plimbări cu finalitate, sprinturi. Chiar și atunci când plimbările ei sunt lungi, când plimbările ei se lungesc (ceea ce se întâmplă când zilele sunt plăcute, iar în odaia ei atârnă letargia, o amorțeală stătută), Haya nu observă schimbări semnificative în jurul ei. I se pare că stă de șaiszeci de ani în odaia care se contractă, în odaia ai cărei pereți vin unul peste altul pentru a se uni într-o suprafață minusculă, într-o linie în mijlocul căreia stă ea, strivită. Nu vede, nu privește, nu aude, cu dopurile de ceară în urechi. Görz, Gorizia sunt niște amintiri. Nu e sigură dacă știe ale cui sunt aceste amintiri, ale ei ori ale familiei sale. Poate că sunt niște amintiri noi. Iar când

iese din casă, privește mijind spre soare, culege margarete, se duce la cafeneaua Joy și fumează. Nu e neîngrijită, nu poartă doliu, nu se balansează tot timpul în scaun. Totul e așa cum trebuie. Are televizor. Are amintiri mărunte, intermitente. Se leagănă pe șiragurile trecutului. Se leagănă pe o pânză de păianjen. E foarte lentă. În jurul ei, în ea, acum e oarecum liniște. Gorizia are un istoric, ea are o istorie. Zilele sunt atât de bătrâne.

Uneori visează

se face că o târăște pe mama ei într-un sac de plastic. o târăște de picioare. vrea s-o ascundă. o târăște, iar aceasta se dezmembrează. mamei i se desprinde un picior. mama e moartă, dar îi spune să ascundă piciorul, să-l îngroape la papetărie, acolo unde se intersectează străzile seminario cu ascoli; restul du-l în valea trandafirilor, așa spune ea

Bunicul, bunica și mama ei se nasc ca supuși ai Imperiului Habsburgic în care strămoșii ei au venit demult, crede că din Spania. Ea se naște în Italia. În familie se vorbește germană, italiană și slovenă, dar cel mai frecvent, italiană. Bunica Marisa era slovenă, la fel ca străbunica ei, Maria. Amândouă mor de tinere. Familia ei nu prea se amesteca cu celelalte rase ori etnii, și totuși sângele lor s-a amestecat. Astăzi toți strămoșii ei sunt atât de amestecați, de nedescălcit.

În istoricul familiei, un registru făcut ferfeniță, un soi de ghid, datat în 1780, pe care Haya Tedeschi îl ține împreună cu încă vreo zece volume vechi și mai multe pamflete pe măsuta de sub fereastră, scrie că Görz, respectiv Goritz, este un oraș antic aflat pe malul râului Isonzo, amplasat în regiunea Gorizia, o mică provincie numită Friuli în proprietatea Casei de Austria. Habsburgii pierd suveranitatea asupra Goriziei între 1508 și 1509, când venețienii iau așezarea în

stăpânire, transformând-o într-o fortăreață și pierzând-o însă în timpul războaielor napoleoniene, când devine parte din provinciile ilire. Fortăreața (1780) domină și azi Gorizia. La jumătatea secolului al optsprezecelea, se menționează în acest ghid, a fost construită o sinagogă care reprezintă o mărturie a populației multietnice din oraș. Gorizia se află la vreo treizeci de kilometri la nord de Aquileia și la vreo șaptezeci de kilometri nord-est de Veneția, scrie în ghid. Gorizia este un oraș amplasat în mijlocul pădurii, nu departe de șoseaua care, în perioada romană, lega Aquileia de Emona. Denumirea așezării este menționată prima oară într-un document din 28 aprilie 1001 (*quae slavonica lingua vocatur Goritia*¹), prin care împăratul Otto al III-lea le donează fortăreața și așezarea patriarhului Giovanni al II-lea și baronului de Friuli, Verihen Eppenstein. În prezent, scrie în ghid, Gorizia este o arhiepiscopie cu jurisdicție asupra localităților Trieste, Trento, Como și Pedena.

În timpul Primului Război Mondial, bunicul ei, Bruno Baar, luptă în armata austriacă. La vremea aceea fratele lui vitreg, Roberto Golombek, studiază la Viena unde își deschide în 1924 un cabinet stomatologic pe Weinburggasee la numărul 16. În anul 1939, Roberto Golombek pleacă în Marea Britanie și se angajează la o fabrică de sardine. Ulterior, pe căi necunoscute, între 1943 și 1945 acesta aprovizionează familia Baar, domiciliată încă în Gorizia, în strada Favetti, numărul 13, cu o cantitate uriașă de sardine sărate, ajutându-i astfel să supraviețuiască în cei mai grei ani ai celui de-al Doilea Război Mondial.

¹ Care în limba slavă se numește Goritia (trad. din lat.) (n. trad.).